

Fyrsta stig

Fyrsta stigsprófið á píanó er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Það telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **Tónfræði G1**. Ætlast er til þess að nemendur í fyrsta stigi kaupi kennslubók sem þeir vinna í eftir fyrirmælum kennara. Við lok fyrsta stigs eiga píanónemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- leiki með nokkuð vel mótaðri handstöðu.
- hafi öðlast nokkuð góða fingraleikni.
- leiki með nokkuð jöfnum og skýrum áslætti.
- geti gert greinarmun á staccato og legato.
- geti leikið með nokkrum styrkleikabreytingum.
- hafi kynnst fjórum áttundum á miðju hljómborðinu.
- hafi náð valdi á eðlilegum hreyfingum um fjórar áttundir á miðju hljómborðinu.
- geri sér grein fyrir mikilvægi hentugrar fingrasetningar.
- leiki með nokkuð öruggri fingrasetningu.
- geti dregið fram laglínu á móti undirleik.
- sýni nokkra nákvæmni í mótun tónmynstra og hendinga.
- hafi öðlast grundvallarhrynskyn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings einföld verkefni.
- hafi þjálfast í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í að leika eftir eyra.
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins.
- hafi þjálfast í samleik.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt þessari námskrá.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á fyrsta stigsprófi samkvæmt þessari námskrá

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir um það bil eins árs nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning fyrsta stigsprófs og vægi prófþátta

Prófþættir á fyrsta stigsprófi eru sex. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og þríhljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- krómatískan tónstiga frá nótu að eigin vali, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig
- fjóra samstíga dúr- eða molltónstiga að eigin vali, þar af a.m.k. einn laghæfan molltónstiga, tvær áttundir með hvorri hendi fyrir sig
- fjóra brotna dúr- og mollþríhljóma að eigin vali, sbr. tóndæmi í aðalnámskrá, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig

Leikmáti:

- tónstigar eigi hægar en M.M. ♩ = 60, miðað við leiknar séu áttundapartsnótur
- brotnir hljómar eigi hægar en M.M. ♪ = 120, miðað við áttundapartsnótur í 6/8-takti
- jafnt, hiklaust, legato og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (21 stig)

Æfing má vera úr þeirri kennslubók sem nemandinn er að vinna úr eða úr æfingabók, en meiri kröfur eru gerðar til leikni heldur en í verkum 1 og 2.

3. Verk 1 (21 stig)

Stutt lag

4. Verk 2 (21 stig)

Stutt lag

5. Lestur af blaði (12 stig)

Smáæfing sem sýnir grundvallarleikni í nótnalestri

6. Heildarsvipur (10 stig)

Öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma

Annað stig

Annað stigsprófið á píanó er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Það telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **Tónfræði G2**. Ætlast er til þess að nemendur í öðru stigi eigi kennslubækur og önnur kennslugögn í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok annars stigs eiga píanónemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- leiki með vel mótaðri handstöðu.
- hafi öðlast nokkuð góða fingraleikni.
- leiki með jöfnum og skýrum áslætti.
- geti leikið skýrt staccato og allgott legato.
- hafi náð nokkru valdi á mismunandi tónmyndun.
- geti leikið með skýrum styrkleikabreytingum.
- hafi kynnst fjórum áttundum í miðju hljómborðinu.
- hafi náð valdi á eðlilegum hreyfingum um fjórar áttundir í miðju hljómborðinu.
- geri sér grein fyrir mikilvægi hentugrar fingrasetningar.
- leiki með markvissri og öruggri fingrasetningu.
- geti dregið fram laglínu á móti undirleik.
- sýni nokkra nákvæmni í mótun tónmynstra og hendinga.
- sýni nokkra nákvæmni í lestri og úrvinnslu tónmálsins.
- hafi öðlast nokkuð gott hrynskyn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrsta stigi.
- hafi þjálfast í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast í að leika eftir eyra.
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins.
- hafi þjálfast í samleik.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt þessari námskrá.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á öðru stigsprófi samkvæmt þessari námskrá.

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir um tveggja ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning annars stigsprófs og vægi prófþátta

Prófþættir á öðru stigsprófi eru sjö. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og þríhljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- krómatískan tónstiga frá nótu að eigin vali, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig
- sex samstíga dúr- eða molltónstiga að eigin vali, þar af a.m.k. tvo molltónstiga, hljómhæfa og laghæfa, tvær áttundir með hvorri hendi fyrir sig
- sex brotna dúr- og moll þríhljóma að eigin vali, sbr. tóndæmi í aðalnámskrá, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig

Leikmáti:

- tónstigar eigi hægar en M.M. ♩ = 60, miðað við leiknar séu áttundapartsnótur
- brotnir hljómar eigi hægar en M.M. ♪ = 120, miðað við áttundapartsnótur í 6/8-takti
- jafnt, hiklaust, legato og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Æfing má vera úr þeirri kennslubók sem nemandinn er að vinna úr eða úr æfingabók, en meiri kröfur eru gerðar til leikni heldur en í verkum 1 og 2.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Stutt lag.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Stutt lag.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Val (15 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Spinna út frá gefnu upphafi, einföldu hljómferli eða lagi.
- b. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- c. Hljómsetja stutta laglínu óundirbúið.
- d. Leika stutt alþýðulag eða þjóðlag, lært eftir eyra.

6. Lestur af blaði (15 stig)

Smáæfing sambærileg verkefnum sem fengist var við í fyrsta stigi

7. Heildarsvipur (10 stig)

Öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma

Grunnpróf

Grunnpróf á píanó er þeytt eftir að nemandi hefur náð eftirfarandi hæfniviðmiðum og hefur undirbúið hæfileg prófverkefni. Grunnpróf eru aðeins dæmd af Prófanend tónlistarskóla og kemur prófdómari á vegum hennar alla jafna árlega til þess að dæma próf í skólanum. Grunnprófið telst fullgilt aðeins ef nemandi lýkur einnig **grunnprófi í tónfræði** og aðeins þá fæst afhent prófskírteini frá Prófanefnd. Ætlast er til þess að nemendur sem stefna að grunnprófi eigi kennslubækur og önnur kennslugögn í samræmi við fyrirmæli kennara.

Við lok grunnnáms eiga píanónemendur að hafa náð eftirfarandi markmiðum:

Nemandi

- beiti líkamanum á eðlilegan og áreynslulausan hátt þegar leikið er á hljóðfærið.
- leiki með vel mótaðri handstöðu.
- hafi öðlast allgóða fingraleikni.
- leiki með jöfnum og skýrum áslætti.
- geti leikið skýrt staccato og allgott legato.
- geti leikið samtímis staccato með annarri hendi og legato með hinni.
- hafi náð allgóðu valdi á mismunandi tónmyndun.
- geti leikið með skýrum styrkleikabreytingum.
- hafi kynnst öllu hljómborðinu.
- hafi náð valdi á eðlilegum hreyfingum um allt hljómborðið.
- geri sér grein fyrir mikilvægi hentugrar fingrasetningar.
- leiki með markvissri og öruggri fingrasetningu.
- geti dregið fram laglínu á móti undirleik.
- kunni skil á einfaldri pedalnotkun.
- sýni nákvæmni í mótun tónmynstra og hendinga.
- sýni nákvæmni í lestri og úrvinnslu tónmálsins.
- hafi öðlast allgott hrynskyn.
- geti lesið og leikið án undirbúnings verkefni sambærileg þeim sem fengist var við í fyrri hluta grunnnáms.
- hafi þjálfast reglulega í að leika utanbókar.
- hafi þjálfast reglulega í að leika eftir eyra.
- hafi fengist við skapandi starf frá upphafi námsins.
- hafi þjálfast í ýmiskonar samleik.
- hafi farið yfir viðunandi fjölda verkefna.
- hafi fengist við fjölbreytt úrval verkefna.
- hafi þjálfast reglulega í leik tónstiga og hljóma samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla.
- hafi undirbúið prófverkefni til flutnings á grunnprófi samkvæmt aðalnámskrá tónlistarskóla.

Nemandi sýni eftirfarandi atriði í þeim mæli sem eðlilegt getur talist eftir um þriggja ára nám:

- tilfinningu fyrir túlkun og hendingamótun
- blæbrigði og andstæður
- þekkingu og skilning á stíl
- tilfinningu fyrir samleik
- öruggan og sannfærandi leik
- persónulega tjáningu
- viðeigandi framkomu

Uppsetning grunnprófs og vægi prófpáttanna

Prófpættir á grunnprófi eru átta. Nemendur þurfa að fá einkunnina 6,0 á prófinu í heild til þess að standast það.

1. Tónstigar og þríhljómar (15 stig)

Til prófs skal undirbúa eftirfarandi tónstiga og hljóma:

- krómatískan tónstiga frá nótu að eigin vali, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig
- átta samstíga tónstiga í dúr- eða molltóntegundum að eigin vali (a.m.k. þrjú molltónstigar, hljómhæfir og laghæfir) tvær áttundir, báðar hendur, ein áttund á milli handa
- tvo gagnstíga dúrtónstiga að eigin vali, eina áttund, með báðum höndum í einu
- sex brotna þríhljóma, sbr. tónðæmi í aðalnámskrá, í dúr- og molltóntegundum að eigin vali, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig
- brotna þríhljóma í grunnstöðu, sbr. tónðæmi í aðalnámskrá í C-dúr og a-moll, eina áttund með hvorri hendi fyrir sig
- niðurlagshljóma, sbr. tónðæmi í aðalnámskrá, í C-, F- og G-dúr, með hvorri hendi fyrir sig

Leikmáti:

- tónstigar eigi hægar en M.M. $\text{♩} = 72$, miðað við leiknar séu áttundapartsnótur
- brotnir hljómar eigi hægar en M.M. $\text{♩} = 48$, miðað við áttundapartsnótur í 6/8-takti
- jafnt, hiklaust, legato og utanbókar

Í prófinu velur prófdómari þá tónstiga og hljóma sem leiknir eru.

2. Æfing / Etýða (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir hljómborðshljóðfæri.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

3. Verk 1 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir hljómborðshljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

4. Verk 2 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir hljómborðshljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

5. Verk 3 (15 stig)

Í samræmi við kröfur greinanámskrár fyrir hljómborðshljóðfæri. Verk þurfa að vera ólík.

Eitt verk eða æfingu skal leika utanbókar.

6. Val (10 stig)

Nemandi velji eitt eftirtalinna viðfangsefna:

- a. Spinna út frá gefnu upphafi, einföldu hljómferli eða lagi.
- b. Leika frumsamið verk eða eigin útsetningu.
- c. Hljómsetja stutta laglínu óundirbúið.
- d. Leika stutt alþýðulag eða þjóðlag, lært eftir eyra.

7. Lestur af blaði (10 stig)

Smáæfing sambærileg verkefnum sem fengist var við í fyrri hluta grunnnáms.

8. Heildarsvipur (5 stig)

Mat prófdómara á heildarsvip prófs. Getur tekið til ýmissa þátta, en þar á meðal eru tilfinning fyrir túlkun og hendingamótun, blæbrigði og andstæður, þekking og skilningur á stíl, tilfinning fyrir samleik, öruggur og sannfærandi leikur, persónuleg tjáning og viðeigandi framkoma.